

Orizonturi Incluzive: 6 Zile de Formare la Split

Prof. Paiu Ana-Maria

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Luni, 26 ianuarie 2026

Astăzi a început o experiență de formare care simt că va lăsa urme adânci, nu doar profesionale, ci și personale. Prima zi a cursului „*Proiectarea unor medii de învățare incluzive pentru a sprijini toți elevii*”, desfășurat la Split în perioada 26–31 ianuarie, a fost una intensă, bine structurată și plină de sens.

Dimineața a debutat cu introducerea cursului, a țării gazdă și a activităților planificate pentru această săptămână internațională. Atmosfera a fost deschisă și prietenoasă, iar activitățile de spargere a gheții care au reușit rapid să creeze conexiuni între participanți. Profesori din România și Malta, veniți din contexte educaționale diferite, ne-am prezentat școlile, împărtășind realități, provocări și bune practici. A fost reconfortant să descopăr cât de multe puncte comune avem, dincolo de granițe și sisteme educaționale.

Un moment deosebit de important al zilei l-a reprezentat abordarea modelelor de dizabilitate – modelul social și cel individual/medical. Discuțiile au fost profunde și provocatoare, invitându-ne la reflecție asupra rolului nostru ca profesori în construirea unor medii de învățare cu adevărat incluzive, în care fiecare elev este văzut, acceptat și sprijinit.

După-amiaza a adus o schimbare de ritm, dar nu și de intensitate emoțională. La ora 15:30 am pornit într-un tur pietonal al centrului orașului Split și al impresionantului Palat al lui Dioclețian. Timp de aproximativ 90 de minute, am pășit prin istorie, piatră și lumină. Ghidul nostru, Gabriela, a fost excepțional – pasionată, clară și plină de povești care au dat viață fiecărui colț de oraș vizitat.

Marți, 27 ianuarie 2026

A doua zi a cursului „*Proiectarea unor medii de învățare incluzive pentru a sprijini toți elevii*” a adus mai multă profunzime, introspecție și experiențe directe care m-au pus pe gânduri, atât ca profesor, cât și ca om.

Dimineața a fost dedicată activităților de curs, structurate în jurul unor teme esențiale pentru educația incluzivă. Am început cu o întrebare aparent simplă, dar extrem de provocatoare: „*Ce înseamnă să fii diferit?*”. Răspunsurile, reflecțiile și exemplele discutate au scos la iveală cât de subiectiv este conceptul de „*diferență*” și cât de mult depinde acesta de context, percepții și atitudini. Ca profesor, mi-am reamintit cât de important este să privesc fiecare elev dincolo de etichete și să văd unicitatea ca pe o resursă, nu ca pe un obstacol.

A urmat o introducere generală în principalele tipuri de dizabilități, prezentate clar și echilibrat, cu accent pe înțelegere, empatie și adaptare educațională. Discuțiile despre experiențele reale și dificultățile întâmpinate de elevii cu nevoi educaționale speciale au fost poate cele mai emoționante. Exemplele concrete au făcut ca teoria să capete chipuri și povești reale, iar eu am simțit din nou responsabilitatea profundă pe care o avem ca dascăli în a crea medii sigure, flexibile și sprijinitoare pentru toți copiii.

Ultima parte a programului de curs a fost, fără îndoială, surpriza zilei. Am devenit, pentru câteva momente, „reporteri”. Am ieșit în oraș și am interacționat direct cu locuitori ai orașului Split, de vârste diferite, adresându-le întrebări despre termeni precum dislexia și disgrafia. A fost o experiență unică și extrem de valoroasă. Am observat niveluri diferite de informare, reacții sincere, curiozitate, uneori surpriză. Acest exercițiu m-a făcut să conștientizez cât de importantă este informarea comunității și cât de mare este rolul școlii în educarea nu doar a elevilor, ci și a societății în ansamblu.

După-amiaza a fost rezervată unei experiențe culturale deosebite: vizita la Trogir, un oraș care te cucerește prin frumusețea sa istorică și atmosfera aparte. Turul a fost minunat și captivant, iar ghidul nostru, Ana – profesor la școala din localitate – a adăugat un plus de valoare acestei experiențe. Ne-a oferit șansa rară de a vizita școala, de a interacționa cu profesori și elevi din ciclul primar și gimnazial. A fost un moment autentic de schimb de experiență, în care am simțit din nou că educația creează punți reale între oameni, culturi și sisteme diferite. La finalul zilei, m-am simțit îmbogățit profesional

și emoțional. A fost o zi care m-a provocat să reflectez, să pun întrebări și să îmi reafirm convingerea că un profesor bun nu este doar un transmițător de cunoștințe, ci un facilitator al incluziunii, al empatiei și al respectului pentru diversitate.

Miercuri 28 ianuarie 2026

A treia zi a cursului a început după-amiază. A fost o zi tipică de iarnă în Split cu sunetul ploii pe fundal, o vreme care de îndemnă mai degrabă la introspecție. Deși afară era gri, în sala de curs energia a devenit rapid vibrantă o dată cu provocarea lansată. Vesna formatoarea ne-a înmânat o serie de fișe sau scenarii care descriau situații de viață specifice persoanelor cu dizabilități. Misiunea era să identificăm și să asociem fiecărei situații soluția optimă de suport (tehnologii asistive, adaptări de mediu sau de comunicare).

Activitatea ne-a forțat să privim lumea prin ochii celui alt, nu să simțim milă, ci să căutăm funcționalitate. Am înțeles că o soluție pentru o persoană cu dizabilități ajută întreagă comunitate. Ploaia de afară a devenit irelevantă pe măsură ce am realizat că barierele nu sunt create de dizabilitatea în sine, ci de lipsa soluțiilor potrivite.

Joi 29 ianuarie 2026

Cea de-a patra zi a cursului a marcat un punct de cotitură, mutând atenția de la teorie către soluții practice și colaborare strategică. Subiectul central a fost modul în care putem transforma școala într-un spațiu unde fiecare elev se simte valorizat, folosind resursele TIC.

Resursele digitale prezentate nu au fost doar simple instrumente de predare, ci adevărate „poduri” către incluziune. Am învățat cum platformele de învățare precum: *phet.colorado.edu*, *padled*, *curipod* și aplicațiile de asistență cum ar fi *schoolAi*, *sunoai* și *magicschoolai* pot elimina barierele de învățare. Integrarea acestor tehnologii permite fiecărui copil să participe activ, transformând sala de clasă într-un mediu flexibil.

Un aspect extrem de valoros al mobilității l-a

reprezentat interacțiunea cu participantele din Malta, care activează ca asistente de sprijin pentru învățare. Experiența lor directă în lucrul cu elevi care necesită incluziunea a oferit perspective aplicate și soluții concrete, contribuind semnificativ la înțelegerea rolului colaborării multidisciplinare în școală.

O concluzie esențială a zilei a fost că tehnologia singură nu poate genera schimbare fără un cadru de valori bine definit. Colaborarea între profesori, elevi, părinți și autorități — este motorul care susține un sistem educațional sustenabil.

Vineri 30 ianuarie 2026

Cea de-a cincea zi a cursului a adus în prim-plan resursa cea mai prețioasă a sistemului de învățământ: *profesorul*. După o săptămână intensă dedicată elevilor și incluziunii, finalul a fost un exercițiu necesar de relecție, axat pe echilibrul emoțional și recunoașterea profesională. Un profesor nu poate oferi sprijin dacă el însuși este epuizat. Discuțiile despre gestionarea stresului și strategiile de prevenire a burnout-ului au fost esențiale. Am învățat că adaptabilitatea profesională nu este o trăsătură înăscută, ci o competență ce trebuie cultivată prin tehnici de relaxare, setarea unor limite sănătoase și sprijin reciproc în cadrul colectivului.

Momentul de reflecție asupra competențelor dobândite ne-a permis să vizualizăm progresul realizat. De la utilizarea TIC în contexte incluzive, până la construirea unor sisteme școlare sustenabile, am realizat că bagajul nostru profesional s-a îmbogățit cu instrumente practice, nu doar teoretice. Această etapă de autoevaluare este esențială pentru fixarea cunoștințelor, conform metodologiilor de formare continuă a cadrelor didactice.

Ziua s-a încheiat într-o notă festivă, prin acordarea certificatelor de participare. Acest document nu este doar o dovadă a prezenței, ci un simbol al angajamentului nostru față de o educație de calitate. Plecăm de la acest curs nu doar cu o diplomă, ci cu o viziune reînnoită și cu o rețea de colegi pe care ne putem baza.

Sâmbătă 31 ianuarie 2026

Ultima zi de curs a împletit armonios învățarea cu explorarea culturală, marcând un final memorabil în inima Dalmației. Ziua a debutat cu o incursiune în „plămânu verde” al orașului **Split**, dealul **Marjan**. Am urcat treptele către

punctele de observație pentru o panoramă spectaculoasă asupra portului și Palatului lui Dioclețian.

Am descoperit micile capele medievale ascunse în pini, adevărate simboluri ale istoriei locale. Parcul a oferit cadrul perfect pentru a discuta despre importanța conservării patrimoniului natural și cultural. Pe măsură ce cursul s-a încheiat, entuziasmul descoperirii a lăsat loc unei melancolii discrete. Deși farmecul Adriaticii ne-a cucerit, gândul a zburat spre confortul de acasă și la cei dragi. Am realizat că fiecare călătorie ne învață nu doar despre lume, ci și despre valoarea propriei identități. Plecăm din Split cu bagajul plin de cunoștințe noi, dar cu inima grăbită spre destinația numită „acasă”.

Orizonturi Incluzive: 6 Zile de Formare la Split -rezumat

Săptămâna de formare a reprezentat o incursiune profundă în educația incluzivă, marcând trecerea de la modelul medical al dizabilității la cel social, unde accentul cade pe eliminarea barierelor de mediu.

Reperetele principale ale cursului:

- perspective practice - de la activități de tip „reporter” pentru a testa percepția comunității asupra dislexiei, până la vizite culturale și educaționale în Trogir, Parcul Marjan și la Palatul lui Dioclețian.
- tehnologie și colaborare: integrarea resurselor TIC ([SchoolAI](#), [MagicSchool](#), [PhET](#)) ca punți de accesibilitate și schimbul de bune practici cu asistenții de sprijin din Malta.
- echilibrul profesorului - recunoașterea importanței sănătății emoționale a cadrului didactic și prevenirea burnout-ului ca piloni pentru un sistem sustenabil.

Experiența s-a concluzionat cu o viziune reînnoită asupra rolului de facilitator al incluziunii, subliniind că tehnologia, dublată de empatie, poate transforma sala de clasă într-un spațiu valorizant pentru fiecare elev.